

PROJEKTITOETUSE TAOTLUS

Taotleja nimi	Kistler-Ritso Eesti SA
Projekti nimetus	“Väärinfo strateegiad läbi põlvkondade” - nimelise muuseumitunni ja kursuse väljatöötamine Vabamus ja Noorte Vabamu platvormil.
Projekti üldmaksumus	19 580€
sh taotletav summa	15 480€
sh omafinantseering	4 100€
sh kaasfinantseering	võimalusel eraisikutest annetajad
Projekti toimumise aeg	9. jaanuar - 30. november 2025
Toetuse kasutamise periood	1. jaanuar – 30. november 2025

TAOTLEJA ANDMED

Juriidiline nimetus	Kistler-Ritso Eesti SA
Registrikood	90000951

Postiaadress	Toompea 8, 10142 Tallinn
E-post	info@vabamu.ee
Telefon	668 0250
Kodulehekülje aadress	www.vabamu.ee
Käibemaksukohustustlase number	EE100963063
Taotleja põhikirjalised tegevused	<p>2.1 Humanitaar- ja tehnilise hariduse toetamine, majandusliku- ja sotsiaalse arengu edendamine Eesti Vabariigi seadustega ettenähtud korras;</p> <p>2.2 Õppevahetusprogrammide läbi viimine Ameerika Ühendriikide ja Eesti vahel, eelkõige majanduse ja rahvusvahelise kaubanduse vallas ning noorte väljaõppe ja uurimistööde subsideerimine;</p> <p>2.3 Kirjanduse, kunsti, konverentside, seminaride, teaduslike uuringute ja näituste korraldamine ja toetamine;</p> <p>2.4 Eestimaa ja eesti rahva ajalooga seotud avalike muuseumide asutamine ja toetamine;</p> <p>2.5 Annetused ja toetused oma netosissetulekutest, varadest või mõlemaist eesti kultuuri ja rahva toetamiseks.</p>
Pangakonto andmed	

Kontoomaniku nimi	Kistler-Ritso Eesti SA
Pangakonto number (IBAN)	EE07770077100162760
Viitenumber (vajadusel)	
SWIFT kood (vajadusel)	
Kontaktisikute andmed	
Allkirjaõigusliku isiku nimi	Ivo Lille
E-post	ivo.lille@vabamu.ee
Telefon	
Projektijuhi/kontaktisiku nimi	
E-post	@vabamu.ee
Telefon	

PROJEKTI EESMÄRK JA TEGEVUSED

Projekti eesmärk

Kirjeldage, mida soovite projekti läbiviimisega saavutada, ja selgitage, kuidas see on seotud riigikaitse eesmärkidega.

Projekti peamine eesmärk on uurida ja võrrelda väärinformatsiooni liike, strateegiaid, eesmärke ja ühiskondlikke mõjusid kaasaegses ühiskonnas ning 20. sajandi totalitaarsete režiimide kontekstis. Tuvastades sarnaseid taktikaid ja analüüsides nende tõhusust, püüab projekt anda ülevaate sellest, kuidas väärinformatsioon kujundab avalikku arvamust ja on kindlustanud võimu nii minevikus kui ka tänapäeval. Lõppeesmärgiks on tuua välja õppetunnid, mida tänapäeva ühiskonnad saavad ajaloolistest näidetest õppida, et tugevdada vastupanuvõimet leviva väärinformatsiooni ohu suhtes.

Projekti teiseks eesmärgiks on tihedama sideme loomine koolidega, et tulla mäluasutusena õpetajatele appi tundlike ja aktuaalsete teemade käsitlemisel.

Riigikaitse esimeseks eesmärgiks on säilitada Eesti riigi iseseisvus ja sõltumatus. Riigikaitsepoliitika võiks toetada programme, mis arendavad meediakirjaoskust, kriitilist mõtlemist ja vastutustundlikku infokasutust, sest väärinformatsiooni olemust mõistvad noored on manipulatsioonide suhtes vähem vastuvõtlikud. See omakorda aitab kaasa vastupidavama ühiskonna loomisele. Minevikusündmuste ja ideoloogiate analüüs Vabamu isiklike lugude näitel aitab tänapäeval noortel mõista, millist hävingut, repressioone ning vabaduste piiramist võivad kaasa tuua sõjad ja okupatsioonid ning kui oluline on nende sündmuse kordumise vältimiseks panustada Eesti Vabariigi kaitsele nii riigi kui üksikisiku tasandil. Lisaks aitab paralleelide loomine II maailmasõja eelse ja aegse rahvusvahelise olukorraga hinnata rahvusvaheliste organisatsioonide tähtsust ning Eesti osalemise olulisust nende töös.

	Antud projekt on loogiline jätk NoVa kahele eelmisele koostööprojektile Kaitseministeeriumiga aastatel 2023-24.
--	---

Projekti lühikokkuvõte

Kirjeldage lühidalt projekti tegevusi ja partnereid, samuti kuidas kavandatud eesmärgid ja oodatavaid tulemusi saavutatakse. Kui projekt jaguneb allprojektideks, siis allprojektide kaupa ja tegevuste puhul tegevussuundade kaupa.

Muuseumitunni loomine

Projekti raames loovad Vabamu muuseumi eksperdid uue kursuse, mis võimaldab luua konkreetsemaid seoseid Eesti riigikaitse praeguste eesmärkide ning II maailmasõja eelsete ja aegsete sündmustega Eestis. Lisaks on muuseumitunni raames kavas läbi viia praktiline töötuba, kus tuvastame libauudiste ja süvavõltsingute (*deepfake*) tehnoloogiat.

Veebikursus eesti, vene ja inglise keeles

Muuseumitunni juurde luuakse Noorte Vabamu (NoVa) õpiampsude platvormile kolmes keeles kursus mahuga a 7x45m, mis võimaldab tunnis osalenud noortel iseseisvalt teadmisi kinnistada või valida õpetajal sealt üksikuid teemasid, ülesandeid muuseumitunni järgseteks või eelseteks tegevusteks. Kursuse põhilisteks märksõnadeks on: totalitaarsete režiimide konkreetseid strateegiaid nagu tsensuur, propaganda ja kontrollitud narratiivid, väärinformatsiooni levitamise psühholoogia, riigikaitse, kodanikuteadlikkus ja kogukondlike kaitsevõrgustike loomine, praktiline faktide kontroll ja libauudiste tuvastamine kaasaegse tehnoloogia abil.

Muuseumitundide läbiviimine nii eesti, vene kui inglise keeles

Vastavalt õpetajate soovidele on võimalik muuseumitunde läbi viia nii eesti, vene kui ka inglise keeles. Okupatsioonidega seotud tundlikud teemad ja väärinfo levik puudutab sageli kultuurispetsiifilisi aspekte. Emakeeles arutledes saavad õpilased ühiskondlikust kontekstist ja ohtudest paremini aru, aidates kaasa ühiskonna ühtsuse tugevdamisele ja desinformatsiooni mõjude vähendamisele. Inglisekeelsed tunnid on mõeldud vajadusel eelkõige Eestis elavatele ja õppivatele

	rahvusvahelistele noortele (IB- ja EB-õppes) ning suveprogrammidele.
Projekti toimumise koht/piirkond	Füüsilised muuseumitunnid toimuvad Vabamus, Tallinnas, aga õpiplatvormi kaudu on neile tasuta ligipääs üle Eesti ja ka muudes riikides elavatele huvilistele.
Projekti sihtrühm <i>Määratlege täpne sihtrühm ehk inimesed, kellele projekti tegevused on suunatud, iseloomustage sihtrühma – võimalusel määratlege arv, vanus jne.</i>	III ja IV kooliastme (7.-12. klassi) õpilased üle Eesti. 9 kuu jooksul on valmidus muuseumisse tuua 60 õpilasgruppi, mille keskmine suurus on 25 õpilast.
Projekti tegevused ja ajakava <i>Kirjeldage tegevusi, mida tehakse projekti elluviimiseks ning millises ajalisel plaanis.</i>	Projektitegevused on kirjeldatud kuude lõikes allpool.
Aeg (kuu ja aasta) ning tegevus ja selle kirjeldus (lahtreid võib lisada)	
Jaanuar 2025	Muuseumitunni loomine (venekeelsete klasside puhul keelekümluse põhimõtetega arvestamine) ja testimine. Kursuse loomine NoVa õpiampsude platvormile nova.vabamu.ee ning selle testimine koos sihtrühmaga Demokraatia Akadeemias osalevate noorte näol.
Veebruar 2025	Muuseumitunni loomine (venekeelsete klasside puhul keelekümluse

	<p>põhimõtetega arvestamine) ja testimine. Kursuse loomine NoVa õpiampsude platvormile ning selle testimine koos sihtrühmaga Demokraatia Akadeemias osalevate noorte näol. Veebruari viimasel nädalal ehk koolivaheajal alustame kommunikatsiooniga koolidele, nende juhtkondadele, huvijuhtidele, ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajatele ning riigikaitse õpetajatele. Lisaks saadetakse välja pressiteade peamistele meediakanalitele.</p>
Märts 2025	<p>Muuseumitundide läbiviimine algab neljanda veerandi alguses 3. märtsist. Paralleelselt loome otsekontakti koolidega, avaldame artikli Õpetajate Lehes, ning teeme kommunikatsioonitegevusi erinevates meediakanalites (nt Vikerraadio, Raadio 4, ETV, ETV+, Postimees, Delfi, maakonnalehed).</p>
Aprill 2025	<p>Muuseumitundide läbiviimine, kommunikatsioonitegevus</p>
Mai 2025	<p>Muuseumitundide läbiviimine, kommunikatsioonitegevus</p>
Juuni 2025	<p>Muuseumitundide läbiviimine, kommunikatsioonitegevus</p>
August 2025	<p>Kommunikatsioon sihtrühmas olevatele koolidele ning teavitustöö muuseumihariduse infopäevadel ERMis ja KUMUs.</p>

September 2025	Muuseumitundide läbiviimine, vajadusel otsekontakt koolidega ning õpetajate infopäeva läbiviimine Vabamus
Oktoober 2025	Muuseumitundide läbiviimine, kommunikatsioonitegevus
November 2025	Muuseumitundide läbiviimine, kommunikatsioonitegevus
Detsember 2025	Projekti kokkuvõtted

**Projekti või tegevuste elluvijate nimed
ja nende lühitutvustus**

Nikolai Ostašov

Nikolai on õppinud nii politoloogiat kui semiootikat ning hetkel on omandamas ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja magistrikraadi. Ta on olnud viimased 15 aastat vabakutseline giid nii välismaalastele kui Eesti üliõpilastele ja koolinoortele. Vabamus on ta töötanud kolm aastat, tema igapäevasteks ülesanneteks on NoVa platvormi sisuloome, noortele suunatud ürituste läbiviimine, muuseumitundide ning ekskursioonide läbiviimine.

Agnes Kaasik

Agnesel on ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja magistrikraad ning tal on ajalooõpetajana töötamise kogemus koolis. Agnes töötab teist aastat Vabamus turundusspetsialisti ja kommunikatsiooniekspertina, samuti aitab ta arendada ja läbi viia muuseumitunde ja ekskursioone.

Ede Schank Tamkivi

Ede on NoVa tootejuht. Tal on pikaajaline kogemus noortele suunatud haridusprojektide juhtimisest tehnoloogiaharidust edendavast MTÜst Eesti 2.0. Ede on õppinud Tartu Ülikoolis ajakirjandust ja Tallinna Ülikoolis sotsiaal- ja kultuuriantropoloogiat, ning mõlemal erialal ka aastaid töötanud. Ta on avaldanud mõned raamatud ning kuulub ka Eesti Rahva Muuseumi nõukotta ja uue tehnoloogiakooli kood / Jõhvi asutajateringi.

<p>Meediaplaan</p> <p><i>Kirjeldage, millistes Eesti meediakanalites kavatsete projekti tutvustada ning teavitage võimalikust meediakajastusest.</i></p>	<p>Kuna projektitegevused on selgelt suunatud kindlale sihtrühmale - kooliõpilastele -, siis käib valdav teavitustegevus koolide kaudu, e-kirjade ja otsekontaktide vahendusel.</p> <p>Esimesed kirjad ja teated saadame koolidele välja talvisel koolivaheajal, mis toimub 24.02 - 02.03.</p> <p>Samuti levitatakse projektiinfot pressiteatena peamistele üleriigilise levikuga meediaväljaannetele, et saada võimalusel ka pikemad intervjuud nt Postimehe ja Delfi väljaannetes, samuti võimalusel kajastusi Vikerraadios, Raadio 4s, ETV ja ETV+ ekraanil.</p> <p>Projektist ning muuseumitundidest ilmub põhjalik ülevaade ka Õpetajate Lehes.</p> <p>Lisaks teavitame avalikkust NoVa ja Vabamu sotsiaalmeediakanalite (Facebook, Instagram) ning veebilehtede kaudu.</p>
<p>Lisateave</p> <p><i>Täita juhul, kui on täiendavaid andmeid, mis on vajalikud projekti sisukuse hindamiseks.</i></p>	

KOOSTÖÖPARTNERITE NIMEKIRI

Loetlege peamised koostööpartnerid ning kirjeldage nende ülesannet projektis. Koostööpartner on juriidiline isik, kes omab arvestatavat rolli projekti tegevuste elluviimises (võib, aga ei pruugi olla kaasfinantseerija).

(vajadusel tabelit korrata)

Koostööpartneri nimi	Tallinna Ülikool
Kodulehekülje aadress	tlu.ee
Ülesanne projektis	Abi töötoa läbiviimisel sihtrühmaga testimisel.

Koostööpartneri nimi	Demokraatia Akadeemia
Kodulehekülje aadress	https://kerstikaljulaid.ee/fondist/demokraatia/akadeemia/
Ülesanne projektis	Töötoa raames kursuse testimine.

PROJEKTI OODATAVAD TULEMUSED

<p>Oodatav valdkondlik mõju ja tulemused</p> <p><i>Määratlege projekti tegevuste tagajärjel tekkivad konkreetsed tulemused. Kirjeldage projekti tulemuste mõju riigikaitse eesmärkidele laiemalt - valdkonnale, sihtrühmale, partnerorganisatsioonidele, piirkonnale, kogukonnale jne.</i></p>	<p>Noorte Vabamu ehk NoVa eesmärk on pakkuda eesti ja vene keelt kõnelevatele noortele võimalust omandada kaasaegseid teadmisi oma emakeeles endale sobival ajal, kohas ja tempos, et innustada neid olema teadlikumad ja aktiivsemad ühiskonnaliikmed.</p> <p>Oleme näinud, et Tallinnast kaugemal asuvate koolide õpetajad tahaksid oma tundide mitmekesistamiseks meeleldi tulla</p>
---	---

	<p>pealinna muuseumi(de)sse, kuid ei saa seda rahalistel põhjustel endale paraku lihtsalt lubada. Sestap plaanime lisaks kooligruppide võõrustamisele Kaitseministeeriumi toel muuta Vabamus füüsilisel tuuril pakutavad materjalid kättesaadavaks ka veebis, ning lisame sinna palju lisandväärtust videote, animatsioonide, kordamisküsimuste ning aruteluteemade näol.</p> <p>Kõige lihtsam mõju mõõdik on arvuline: kui mitu muuseumitundi mitme külastajaga on läbi viidud ning kui palju on NoVa õpiplatvormi kursusel olnud vaatajaid. Vastavad eesmärgid on 60 tundi ja 1500 õpilast ning 1000 vaatamist kursusel.</p> <p>Oluliselt keerulisem on mõõta sisulist mõju: kas ja millist muutust toob läbitud muuseumitund või iseõppimine noorte õpiharjumustes ja ühiskondlikus aktiivsuses. Plaanis on koostada tagasisidevorm, et õpilased saaksid jagada oma muljeid muuseumitunnist, samuti hinnata oma oskusi ja teadmisi enne ja pärast tundi. Siin palume abi õpetajatelt, kes pärast muuseumis käimist oma õpilastelt tagasisidet koguvad ja meiega jagavad. Kui meie kasutajad ise seda ütlevad, et tänu Vabamu muuseumitunnile või NoVa õpiplatvormil omandatule on nad võimelised paremini tuvastama või defineerima väärinformatsiooniga seotud termineid või on rohkem teadlikud väärinfo strateegiatest, oskavad paremini kontrollida allikate usaldusväärsust, hinnata autori tausta ja võrrelda teavet teiste kanalitega, siis võime seda lugeda otseseks meie projekti töövõiduks ja sel on oluliselt ulatuslikum ja pikaajalisem mõju.</p>
--	---

<p>Oodatav mõju taotleja edasistele tegevustele</p> <p><i>Kirjeldage projekti tulemuste mõju teie organisatsiooni tegevusele (näiteks: edasised tegevused, projekti jätkusuutlikkus,</i></p> <p><i>liikmete või vabatahtlike kaasamine, pädevuse suurenemine, organisatsiooni tulubaasi laienemine, maine paranemine vms).</i></p>	<p>Loodame projekti käigus täiendada Vabamuga aktiivselt seotud õpetajate kogukonda, kelle abil luua järgmisi õppematerjale/kursusi ja metoodilisi juhendeid ning võimalusel läbi viia erinevaid ühisprojekte.</p> <p>Oluline on ka noortevõrgustiku loomine, et kaasata neid igakuiselt toimuvate noortele suunatud arutelude korraldamisse.</p>
<p>Mõõdetavad tulemused</p> <p><i>Kirjeldage projekti eeldatavaid tulemusi koos mõõdetava mahuga (näiteks: üritustest osasaajate arv, trükiste maht jne)</i></p>	<p>Loodud on üks temaatiline kursus.</p> <p>Kursuse on läbinud 250 noort, ent kursust on vaadatud 1000 korda.</p> <p>Läbi on viidud 60 muuseumitundi.</p> <p>Optimaalne grupi suurus on 25 õpilast, seega kokku saab muuseumitundides osaleda kuni 1500 õpilast.</p>

TULUD

Tulude ja kulude koondsumma peab olema võrdne (ehk eelarve tasakaalus).

(vajadusel lisada ridu)

	<p>Summa /</p> <p>% kogusummast</p>	<p>Selgitused</p> <p>(kaasfinantseerijate poolt eraldatud toetustel otsuse kuupäev, taotlemisel olevatel toetustel orienteeruv otsuse tegemise aeg)</p>
--	-------------------------------------	---

Tulud	Taotletav toetus	
Taotletav toetus	15 480€	
Taotletav toetus Kaitseministeeriumilt	15 480€	
Omafinantseering	4100€	Kolmes keeles kursuse loomise ajaline kulu, projektijuhtimine ning reklaami kujundamine ja levitamine.
Müügitulu	0€	<p>Õpilase pilet Vabamus on alates 2025. aastast 8€+km (klassigruppi saatvatele õpetajatele on pilet tasuta), seega 1500 õpilasest külastaja korral oleks piletimüügitulu Vabamule 12 000€.</p> <p>Osalejad ei pea pileti eest ise maksma (st osalemine osalejale tasuta), kuna selle kompenseerib antud projekti raames Kaitseministeerium Vabamule.</p>
Muu tulu	Võimalusel eraisikute annetused	Tulu suurus ei ole prognoositav
Mitterahaline panus	Vabatahtlike kaasamine	Koolidele suunatud teabe jagamisel abi osutamine, sotsiaalmeedias info

		levitamine ja tagasiside kogumine.
Kaasfinantseering	0	
Toetused Eesti kohalikelt omavalitsustelt <i>(erinevate KOVide toetused märkida nimeliselt)</i>	0	
Muud toetused <i>(toetajate lõikes - nt Kaitseministeeriumi muu taotlusvoor, koostööpartnerid, sponsorid jm)</i>	0	

KULUD

Tulude ja kulude koondsumma peab olema võrdne (ehk eelarve tasakaalus)

(vajadusel lisada ridu)

		Finantseerimisallikad		
	KOKKU	Taotlus Kaitseminis- teeriumilt	Omafinantse ering	Kaasfinantse ering
Kulud	19 580	15 480	4100	

Personalikulud: <i>(suuremate kulugruppide kaupa)</i>	16 000	14 000	2000	
Projektijuhtimine	2000	1000	1000	
Muuseumitunni ja veebikursuse loomine	2000	1000	1000	
Muuseumitundide läbi viimine (muuseumitunni pilet)	12 000	12 000		
Majandamiskulud: Transpordikulude hüvitamine koolidele <i>(Siin kajastatakse need tellitud tööd ja teenused ning kaupade ostud, mida makstakse FIE või firma arvete alusel, samuti litsentsitasud ja päevarahad. Sõidupiletite korral märkida kindlasti inimeste arv ning majutuskulude ja päevarahade korral inimeste ja päevade arv.)</i>				

Majandamiskulud	3580	1480	2100	
Kommunikatsioon:				
- reklaam	1300	1300		
- materjalide kujundamine	280	180	100	
- videosisu loomine	2000		2000	

TAOTLEJA MEETMED RISKIDE ENNETAMISEKS VÕI NENDE MAANDAMISEKS

Hinnata võimalikke riske, olukordi või sündmuseid, mis võivad takistada projekti eesmärgini jõudmist planeeritud aja, -ressursside ja -eelarvega.

1. Koolid ei ole pakutavast teenusest huvitatud või peavad muuseumi külastamist liigselt kulukaks (ka ajalises mõttes). Antud riski tuleb maandada aktiivse müügitööga ja isikliku lähenemisega õpetajatele ja koolijuhtidele.
2. Meeskonna lahkumine. Alati on risk, et keegi meeskonnast lahkub teisele tööle, jääb tervislikel põhjustel pikemalt töölt kõrvale vms. Inimesed on iga organisatsiooni kõige kallim vara, aga eeldatavasti õnnestub siiski leida vajadusel piisavalt kogenud ja pädevad asendajad.

TAOTLEJA KINNITUS

Allkirjaga kinnitan järgnevat:

- kõik käesolevas taotluses esitatud andmed on õiged ning esitatud dokumendid on kehtivad ning vajadusel võimaldan neid kontrollida;
- taotleja ei ole raskustes olev ettevõtja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 punkti 18 tähenduses;
- taotlejal ei ole maksuvõlga riiklike ja kohalike maksude osas või see on ajatatud ning maksed on tasutud kokkulepitud ajakava järgi;

- kui taotleja on varem saanud toetust riigieelarvelistest vahenditest või Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest, mis on kuulunud tagasimaksmisele, on tagasimaksed tehtud tähtaegselt ja nõutud summas;
- taotlejale ei ole esitatud seni täitmata korraldust Euroopa Komisjoni või Euroopa Kohtu poolt riigiabi tagasimaksmiseks;
- taotleja suhtes ei ole algatatud pankroti- või likvideerimismenetlust;
- taotlejal ei ole majandusaasta aruande esitamise võlga;
- taotlejal ei ole täitmata kohustusi Kaitseministeeriumi ees;
- taotlejal on taotluses kavandatud vahendid projekti omafinantseeringu tagamiseks;
- taotleja esindajaks ei ole isik, keda on karistatud majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud.
- kuni Kaitseministeeriumi poolt viimase toetusosa väljamaksmiseni teavitati Kaitseministeeriumit kirjalikult 7 tööpäeva jooksul käibemaksukohustuslaseks registreerimisest käibemaksuseaduse § 20 lõike 3 või 4 alusel.

Allkirjaõigusliku esindaja ees- ja perenimi	Ivo Lille
Isikukood	37701214235
Ametikoht	tegevdirektor
Allkiri	
Kuupäev	20.11.2025